



NEDRE ROMERIKE TINGRETT

Dok 1

Justis og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

17-188875ADM-NERO

04.12.2017

Høring – NOU 2017:8 Særdomstoler på nye områder?

Det vises til departementets høringsbrev i ovennevnte sak.

Utvalgets utredning har vært diskutert blant dommerne ved embetet, og deres holdning er klart i samsvar med Dommerforeningens høringsuttalelse, og det vises derfor til den.

For egen del har jeg dessuten følgende kommentarer:

Behov for endringer

Jeg stiller spørsmål ved om det er et reelt behov for den endringen som særdomstolsutvalget har foreslått. Det er vanskelig å se at det er vesentlige svakheter ved nåværende modell. Utvalget har nevnt at fylkesnemndene har svakere omdømme enn de alminnelige domstolene, samt at dommerne ved de alminnelige domstolene mangler kunnskap om behandling av barnelovsaker. Vår erfaring fra behandling av mange saker der denne domstolen overprøver avgjørelser fra Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Oslo og Akershus, er at nemnda i stor grad leverer avgjørelser av høy kvalitet.

Samtidig har dommerne her årlig et stort antall barnelovsaker, idet ca. 20 % av de sivile sakene til enhver tid er barnelovsaker. Slike saker behandles hovedsakelig av de faste embetsdommerne. Det vil si at den sivile porteføljen for de faste dommerne består av ca. 35 % barnelovsaker. De faste dommerne har således et så stort volum barnelovsaker, at de vil ha tilegnet seg særlig kompetanse for behandling av slike saker. Ved de fleste domstolene er det dessuten dommere som har et særlig fagansvar for barnelovsakene, og som sørger for at fagmiljøet stadig utvikles. Dette kommer i tillegg til de generelle tiltak som har vært iverksatt for å styrke dommernes kompetanse på dette fagområdet i form av målrettet opplæring og utarbeidelse av en nasjonal veileder.

Det har også blitt anført at det er uhensiktsmessig at barnevernsaker og barnelovsaker behandles av ulike organer. Ved vår domstol er det kun et fåtall saker der det skjer en samtidig og parallell behandling av begge sakstyper.

Postadresse
Postboks 393, 2001 Lillestrøm

Sentralbord
61992200

Saksbehandler
Heidi Bruvoll

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974724367

Kontoradresse
Jonas Lies gate 20, Lillestrøm

Telefaks
61992201
(Skifteavd:
61992227)

Telefon
61992220

Ekspedisjonstid
0800 - 1545 (1500)

Internett/E-post
www.domstol.no/nero -
nedre.romerike.tingrett@domstol.no

Vi kan derfor ikke se at det er noe åpenbart behov for å foreta de endringene som særdomstolsutvalget foreslår.

Tidspunktet for eventuelle endringer

Jeg peker på at Regjeringen som kjent har oppnevnt en domstolkommisjonen for blant annet å se på organiseringen av domstolene. I følge forslaget fra særdomstolsutvalget skal de minste tingrettene ikke behandle barnelovsaker. Det vil i så fall medføre at de minste tingrettene vil ha så få sivile saker, at de i praksis blir for små til å bestå som alminnelige domstoler. Gode grunner kunne derfor tilsi at særdomstolsutvalgets innstilling burde sees i sammenheng med domstolkommisjonens arbeid. Arbeidet med særdomstolsutvalgets forslag bør derfor utstå til kommisjonens innstilling foreligger.

Forvaltningsavgjørelser i de alminnelige domstolene?


Fylkesnemndene fatter i dag forvaltningsavgjørelser av inngripende art, etter barvernlovens bestemmelser. Til tross for det utvalget uttaler om at saker om bruk av tvang er så inngripende at slike tiltak bør treffes av en domstol, fremstår det etter vår mening prinsipielt uheldig hvis de alminnelige domstolene skulle overta oppgaven med å fatte forvaltningsavgjørelser i første instans. Det synes bedre i samsvar med våre prinsipper for skillet mellom dømmende og utøvende virksomhet, at domstolene skal holde seg til kontroll av forvaltningens avgjørelser. Hvis utvalgets forslag om domstolsbehandling av det som i dag er fylkesnemndas avgjørelser, skulle flyttes til tingrettene, antar jeg at kommunene, eventuelt at et nytt interkommunalt organ uansett måtte ha myndighet til å avgjøre en del akuttvedtak etter barnevernloven.

Subsidiært om tingrettsmodellen

Hvis myndighetene til tross for de innvendingene som er nevnt over, fastholder at saker etter barnevernloven og barneloven, og som i dag behandles av fylkesnemndene og tingrettene, bør avgjøres av det samme organet, er undertegnede enig i at det beste er at fylkesnemndene avvikles, og at alle de nevnte sakene behandles av tingrettene. Det synes ikke i pakt med våre rettstradisjoner å opprette nye særdomstoler for å behandle «familiesaker». Våre domstoler har høy anseelse, og det har antagelig også sammenheng med at vi har alminnelige domstoler.

I den spesielle situasjonen som da eventuelt oppstår, med fylkesnemndsledere uten arbeid, og behov for mange nye tingrettsdommere, kan jeg heller ikke se at man helt bør avvise utvalgets flertallsforslag om utnevnelse av fylkesnemndsledere til dommere.

Nedre Romerike tingrett



Bernt Baht
sorenskriver